

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl į pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
4.	Energetikos ministerija, 2022 m. rugpjūčio 30 d. Rašto Nr. 3-1453	Siūlome patikslinti Projektą, jame numatant galimybę finansuoti NVO ne tik įgyvendinusias projektus aplinkosaugos, bet ir/arba energijos vartojimo efektyvumo didinimo bei atsinaujinančių išteklių energetikos srityje. Kaip alternatyva galėtų būti reikalavimas NVO turėti įgyvendintų projektų klimato kaitos valdymo srityje (kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatyme). Atsižvelgiant į tai, prašytume atitinkamai papildyti Projekto 6.9 papunktyje suformuluotus reikalavimus pareiškėjui ir Projekto 3 ir 4 prieduose pateiktas paraiškų vertinimo formas.	Neatsižvelgta. EE ir AEI patenka po plačia aplinkosaugos sąvoka.
6.	Aplinkos projektų valdymo agentūra, 2022 m. rugpjūčio 22 d. Rašto Nr. APVA-6894	Siūlome panaikinti Aprašo projekto priedus: 1.1. „Projekto paraiška“; 1.2. „Projekto paraiškos administracinės atitikties vertinimo forma“; 1.3. „Projekto lėšų panaudojimo ataskaitos forma“; 1.4. „Projekto galutinės ataskaitos santrauka“.	Atsižvelgta iš dalies. Projekto paraiška pervadinta į „Papildomos informacijos prie paraiškos forma“, nes paraiška bus teikiama per APVIS, o papildoma informacija įkeliamą į APVIS sistemą pagal šią formą. 1.2. ir 1.3. formos panaikintos. 1.4. paliekamas ir bus įkeltas į APVIS, kaip atskiras dokumentas.
		Siūlome atsisakyti Aprašo projekto 17.9. punkto, kadangi perteklinis reikalavimas, nes prekėms ar paslaugoms įsigyti taikomi fiksuoti įkainiai.	Neatsižvelgta. Nuspręsta netaikyti fiksuoti įkainių, kadangi turimi įkainiai nėra tikslūs, turint omenyje didelę pastarojo laikotarpio infliaciją.
7.	Aplinkosaugos koalicija, 2022	Nuostatuose trūksta aiškaus finansuojamų veiklų aprašo, taip pat reikalingų pasiekti kiekybinių/kokybinių rezultatų aprašo.	Atsižvelgta iš dalies. Įtrauktas finansavimo tikslas, finansuojamų veiklų bei laukiamų rezultatų aprašymas, tačiau

	m. rugpjūčio 18 d. Rašto Nr. ANVOK-190	Veiklų aprašyme ir nuostatuose prašome neišskirti atskirų sektorių tam, jog atsirastų galimybės veiklas vykdyti įvairiomis klimato krizės švelninimui svarbiomis temomis ir taip būtų išvengta šališkumo, vienpusiškumo. Be šių pataisų, projekto tikslas bei vykdymas išlieka neapibrėžtas. Šioje programoje siūlome prioritetizuoti advokaciją ir visuomenės mobilizaciją įsitraukti į sprendimų priėmimą, vertinti priimamus sprendimus. Pažymėtina, kad visuomenės informavimas remiamas ir pagal kitas Aplinkos ministerijos programas, advokacijai ir visuomenės įtraukčiai į sprendimų priėmimą programų yra labai mažai, o veiklos sudėtingos, tačiau labai reikalingos. Reikalavimas, kad organizacija būtų registruota įtakdaryų registre yra perteklinis jeigu pareiškėjas neplanuoja vykdyti advokacijos veiklų. Registravimasis šiame registre yra savanoriškas, tačiau advokacijos veiklas vykdančios organizacijos turėtų būti skatinamos didinti savo skaidrumą ir registruotųsi, todėl siūlome skirti papildomų balų, jei pareiškėjas yra užsiregistravęs sistemoje „SKAIDRIS“. Siūlome įtraukti punktą skirtą įvertinti gebėjimą įgyvendinti veiklas. Pareiškėjas turėtų įrodyti, kad yra vykdęs analogiškas veiklas ir yra vykdęs veiklų klimato kaitos advokacijos ir/ar švietimo srityje, dalyvavo komitetuose ir/ar yra pateikęs siūlymų ir/ar vykdęs kitas iniciatyvas, už tai skirti papildomų balų. Tvarkos aprašo projekto 6.9 punkte numatyta, kad pareiškėju ir partneriu gali būti nevyriausybinė organizacija, kuri: „per pastaruosius 3 (tris) metus yra įgyvendinusi bent 2 (du) smulkius projektus, kurių vertė ne mažesnė nei 20 tūkst. Eur, arba bent 1 (vieną) stambų projektą, kurio vertė ne mažesnė nei 50 tūkst. Eur aplinkosaugos srityje, arba per pastaruosius 5 (penkis) metus 2 su darbuotojų, vykdysiančių projektą,	paliekamas reikalavimas projektus teikti tik transporto, žemės ūkio ir pramonės sektoriuose, kadangi, tai yra didžiausius iššūkius klimato kaitos švelniname keliantys sektoriai. Neatsižvelgta. Siekiant skatinti skaidrumą ir turint omenyje, kad registracija Skaidryje nekelia didelės administracinės naštos, reikalavimą paliekame. Neatsižvelgta. Už projektus, kurie buvo vykdomi klimato kaitos ar aplinkosaugos srityse ir darė įtaką teisėkūrai, yra suteikiami papildomi balai. Atsižvelgta iš dalies. Svarbu, kad NVO būtų veikiančios aplinkosaugos srityje, todėl turi būti reikalavimai pastaruoju metu vykdytiems projektams. Atsižvelgiant į pastabą, nuspręsta laikotarpį pailginti iki penkerių metų.
--	--	--	---

	dalyvavimu buvo įgyvendinti bent 2 (du) smulkūs projektai, kurių vertė ne mažesnė nei 20 tūkst. Eur, arba bent 1 (vienas) stambus projektas, kurio vertė ne mažesnė nei 50 tūkst. Eur aplinkosaugos srityje.“ Įvertinant, kad projektų aplinkosaugos srityje finansavimas pastaruosius trejus metus nebuvo intensyvus, ypač nedaug buvo finansuotų didesnių projektų, tokios sąlygos iškėlimas visiems pareiškėjams labai susiaurina potencialių pareiškėjų ratą. Siūlytume apsvarstyti galimybę atsisakyti šios sąlygos kaip privalomos – už patirtį galėtų būti suteikiamas prioritetas duodant papildomus balus, tokiu būdu neeliminuoiant tokios patirties neturinčių, tačiau geras projektines idėjas galinčių pasiūlyti NVO iš konkurso.	
	Tvarkos aprašo projekto 42 punkte nustatyta, kad: „bendras paraiškai ekspertų skirtas balas paskaičiuojamas visų vertinusių ekspertų tai pačiai paraiškai skirtus balus susumavus ir išvedus jų aritmetinį vidurkį“. Atkreipiamas dėmesys, kad toks pats skaičiavimas turėtų būti atliekamas ir su pareiškėjo siūlomomis sumomis. Tačiau tokia nuostata niekur neįrašyta.	Neatsižvelgta. Jei pareiškėjų siūloma suma neperžengia vienam projektui numatytos sumos, jos nebus papildomai vertinamos ir lyginamos tarpusavyje. Nėra tikslo projektų lyginti pagal siūlomas kainas, kadangi tai nėra analogiškų paslaugų pirkimas. Taip pat, paraiškos ekonominis pagrindimas bus vertinamas ekspertų ir už tai bus skiriami balai.
	Tvarkos aprašo projekto 53 punkte įtvirtinta, kad „sprendimai dėl lėšų paraiškai skyrimo ar neskyrimo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jų viešo paskelbimo interneto svetainėje am.lrv.lt dienos.“ Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo skundas gali būti pagrįstas ir APVA gali būti suinteresuota skundą išnagrinėti ne teismo keliu, rekomenduojama numatyti galimybę pateikti skundą	Neatsižvelgta. Nėra tokios praktikos APVA.

	APVA ar ekspertų vertinimo tarybai, kaip ikiteisminiam ginčų nagrinėjimo organui, o tik tais atvejais, kai skundas bus netenkinamas, kilusius ginčus spręsti ABTĮ nustatyta tvarka.	
	Projekto paraiškos formoje 1.7 punkte prie pareiškėjo rekvizitų eilutę „banko pavadinimas, banko kodas, banko sąskaitos numeris“ reikėtų pritaikyti atvejams, kai pareiškėjo sąskaita yra ne banke, bet finansinių paslaugų įmonėje: „banko ar finansinių paslaugų įstaigos pavadinimas, banko ar finansinių paslaugų įstaigos kodas, banko sąskaitos numeris“	Neaktualu. Teikiama per APVIS.
	Projekto paraiškos formoje 7 punkte lentelės „pareiškėjo (ir projekto partnerio) organizacijos patirtis“ įdėtas stulpelis „pridedamo dokumento*, patvirtinančio tinkamą sutarties (projekto) įvykdymą, pavadinimas, data ir Nr.“ Tokia nuostata gal įprasta viešuosiuose pirkimuose, tačiau konkursiniame finansavime toks dokumentas nėra išduodamas. Todėl kyla nereikalinga administracinė našta kreiptis į buvusių donorus, įrodinėti kokio dokumento reikia ir pan. Toks reikalavimas yra perteklinis ir neproporcingas, todėl siūlytina šią skiltį panaikinti: Pridedamo dokumento* patvirtinančio tinkamą sutarties (projekto) įvykdymą pavadinimas data ir Nr. Projekto paraiškos formoje 8 punkte lentelėje „pareiškėjo specialistų, dalyvausiančių projekte, patirtis“ nurodyti reikalavimai yra visiškai neadekvatūs, o pagrindžiantys duomenys yra švelniai tariant neproporcingi. Tokie reikalavimai gal yra įprasti viešuosiuose pirkimuose, tačiau konkursiniame finansavime specialistų vertinimas yra visiškai kitoks – turi įtakos ne tik patirtis ankstesniuose projektuose, bet ir bendra patirtis su projekto veikla	Neatsižvelgta. Svarbu, kad būtų pateikti vykdytus projektus patvirtinantys dokumentai. Teikiant tik darbuotojų CV, kyla rizika, kad bus teikiama melaginga informacija, keičiamos projektų vertės ir temos, siekiant atitikti Tvarkos aprašo reikalavimus. Tokiu atveju, patirties vertinimas nebektų prasmės. Dokumentai, kuriuos NVO turės pateikti kaip patvirtinančius gali būti labai įvairūs, kaip nurodyta Tvarkos aprašo 15.5 punkte, nenurodant baigtinio tinkamų dokumentų sąrašo. Svarbiausia, kad dokumentuose matytųsi projekto vykdymo laikotarpis, vertė ir tematika.

	susijusioje temoje, kuri gali pasireikšti ir ankstesne darbine ar akademine patirtimi ir pan. Nevyriausybinių organizacijų finansavimo konkursuose yra įprasta vertinti pagrindinių vykdytojų CV, o ne reikalauti tik jų įgyvendintų projektų. Paminėtina, kad tokio pobūdžio konkursas yra organizuojamas pirmą kartą, tad būtų nesąžininga reikalauti iš pareiškėjų 8 tokios patirties. Tuo pačiu tai ženkliai susiaurintų galimų pareiškėjų ratą, o tai kaip tik pakenktų konkurso tikslams. Tad siūlytina visiškai atsisakyti Projekto paraiškos formos 8 punkte nurodytos informacijos reikalavimo, o vietoj to nurodyti, kad turi būti pateikti pagrindinių specialistų CV. Atitinkamai turi būti pakeistas prie paraiškos pridedamų priedų 9 punktas bei Projekto paraiškos turinio ir išlaidų pagrįstumo vertinimo klausimynas.	
	Projekto paraiškos turinio ir išlaidų pagrįstumo vertinimo klausimyno 4 punkte nurodyta, kad kaip pareiškėjo patirtis vertinami tik anksčiau vykdyti projektai. Ankstesnių projektų vykdymas yra administracinės atitikties reikalavimas (6.9 p.). Nei Tvarkos aprašo projekte, nei Projekto paraiškos formoje nenurodyta, kad pareiškėjo patirtis bus vertinama tik pagal anksčiau vykdytus projektus. Paraiškos formoje 2 punkte prašoma informacijos apie pareiškėją: „Organizacijos veiklos pobūdis ir patirtis veiklose, susijusiose su šiuo klimato kaitos švelninimo projektu, gebėjimas valdyti ir vykdyti projektus“. Taip klaidingai sudaromas įspūdis, kad būtent šioje skiltyje pateikta informacija bus vertinama kaip pareiškėjo patirtis. Bet išeina, kad ši informacija nebus vertinama, bus žiūrimi tik įgyvendinti projektai – o tokių projektų praktiškai nebus, nes tam anksčiau nebuvo skiriamas finansavimas... O net ir turėję tokių projektų pareiškėjai iš Tvarkos aprašo ir paraiškos	Neatsižvelgta. Manome, kad paraiškų vertinamas pagal turinį (50%), bei pagal organizacijos ir specialistų patirtį (50%) yra adekvatus. Manome, kad organizacijos bei jos specialistų patirtis vykdant panašius projektus yra ne mažiau svarbi, nei paraiškų turinys. Projektų patirtis parodo ne tik išmanymą tematikoje, bet ir gebėjimą vykdyti projektus ir efektyviai naudoti jiems skirtas lėšas.

		formos susidarys įspūdį, kad būtina pateikti tik tiek, kad atitikti administracinės atitikties reikalavimus. Vadovaujantis aukščiau išdėstytais argumentais siūlytina pareiškėjų patirtį vertinti pagal Paraiškos formoje 2 punkte prašomą informaciją apie pareiškėją ir atitinkamai pakeisti Projekto paraiškos turinio ir išlaidų pagrįstumo vertinimo klausimyno 4 punktą. Projekto paraiškos turinio ir išlaidų pagrįstumo vertinimo klausimyno 4 ir 5 punktuose nustatyta, kad pareiškėjo ir jo specialistų patirtis vertintina 50 balų, t.y. pusė visų galimų balų. Abejotina, ar toks patirties lyginamasis svoris, ypač atsižvelgiant, kad tokio pobūdžio projektų finansavimo nelabai yra buvę, yra adekvatus ir proporcingas.	
9.	Lietuvos gamtos fondas, 2022 m. rugpjūčio 10 d. el. paštu	reikalavimas, kad paraiškos teikėjas turi būti „6.8. yra įtrauktas į darančių įtaką teisėkūrai sąrašą Skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje (Skaidryje);“ yra perteklinis, nes dalis NVO lobistine veikla neužsiima ir įtakos teisėkūrai nedaro. Didelė dalis NVO fokusuojasi į visuomenės švietimą, įvairių grupių įtraukimą į aplinkosaugines veiklas, skatina tvarų gyvenimo būdą ir pan. Potencialiam paraiškos teikėjui reikalavimas užsiregistruoti Skaidryje lobistu gali būti traktuojamas kaip dirbtinis barjeras atblokuojantis jį nuo galimybės pateikti paraišką. Juk daugeliui NVO tai bus reikalavimas užsiregistruoti (deklaruoti) tuo, kuo nesi, tik tam, kad pateikti paraišką. Šitas reikalavimas iškrinta iš bendro 6 straipsnio (reikalavimai pareiškėjui) konteksto, nes kiti reikalavimai susiję arba su LR įstatymų laikymusi (pvz. būti sumokėjus privalomus mokesčius) arba su kvalifikacijos nustatymu (pvz., būti atlikus tam tikrus projektus). Taip pat norėtume atkreipti dėmesį, kad 6.9. punkte reikalavimus būti įgyvendinusių projektus aplinkosaugos srityje yra labai platus kvalifikacinis kriterijus, kurį atitinka	Neatsižvelgta. Siekiant skatinti skaidrumą ir turint omenyje, kad registracija Skaidryje nekelia didelės administracinės naštos, reikalavimą paliekame.
		Taip pat norėtume atkreipti dėmesį, kad 6.9. punkte reikalavimus būti įgyvendinusių projektus aplinkosaugos srityje yra labai platus kvalifikacinis kriterijus, kurį atitinka	Atsižvelgta iš dalies.

		tūkstančiai NVO. Jeigu jau programa nukreipta į politikos formavimą ir visuomenės informavimą klimato kaitos srityje, tai gal reikėtų ir patirties reikalauti iš klimato kaitos srities.	Įtrauktas reikalavimas, kad projektai būtų susiję su politikos formavimu ir visuomenės informavimu, tačiau ne klimato kaitos, o aplinkosaugos srityje. Aplinkosaugos sritis palikta, atsižvelgiant į didelį kiekį pastabų, gautų per susitikimą su NVO, prašančių leisti visas aplinkosaugines patirtis. Klimato kaitos reikalavimas yra įtrauktas į ekspertų vertinimą, kuris suteiks papildomų balų toms NVO, kurios vykdė projektus klimato kaitos srityje.
		Pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką dalyvauti konkurse. Teikiantis paraišką dalyvauti konkurse pareiškėjas netenka teisės teikti kitą paraišką ir kaip projekto partneris. ar tikrai nevertėtų leisti vienai organizacijai būti ir vieno projekto pareiškėju, ir bent vieno projekto partneriu? taip užtikrintume, kad mažos organizacijos įgytų daugiau šansų įsitraukti bent į vieną finansuojamą projektą	Neatsižvelgta. Kadangi finansavimas vykdomas pirmą kartą ir lėšų nėra daug, paliksime apribojimą vienai organizacijai paraišką teikti vieną kartą (nepaisant to, ar NVO yra pareiškėjas ar partneris), siekiant suteikti finansavimą skirtingoms organizacijoms su skirtingomis idėjomis.